

בית משפט השלום בעכו

ת"א 14-07-58367 אלקובי נ' שם טוב

בפני כבוד השופטת דנה עופר

התובעת
רותם אלקובי ת"ז xxxxxxxxxx
ע"י ב"כ עו"ד א' ברבארה

נגד

הנתבעת
לורי שם טוב ת"ז xxxxxxxxxx

פסק דין

לפניי תביעה כספית על סך של 100,000 ₪, בעילת לשון הרע.

רקע כללי

1. התובעת הועסקה, בזמנים הרלבנטיים לתביעה, כעובדת סוציאלית וכפקידת סעד לפי חוק הנוער בעיריית כרמיאל.

2. הנתבעת מחזיקה בתעודת עיתונאי, מפרסמת מאמרים באתרי אינטרנט שונים, ועוסקת בפעילות חברתית בענייני רווחה, במיוחד בכל הנוגע למשפחות שילדיהן הוצאו מהבית על ידי גורמי רווחה. ילדיה של הנתבעת עצמה הוצאו מרשותה על ידי גורמי הרווחה, וזה הרקע שהביא אותה לעסוק בנושאים אלו.

3. ביום 7.7.14 שלחה הנתבעת מכתב תלונה בעניינה של התובעת (להלן: "המכתב"), בתפוצה נרחבת לגורמים שונים בשירות המדינה. במכתב זה דרשה הנתבעת את פיטוריה המידיים של התובעת מתפקידה, על רקע הכרזתה כפושטת רגל. באותו מכתב גם נטען, כי התובעת "מסובכת בהליכים פליליים קשים", וכי היא לא דיווחה לממונים עליה אודות הרשעתה בפלילים, כמו גם על היותה פושטת רגל.

4. אין חולק, כי ביום 21.12.09 אכן ניתן נגד התובעת צו כינוס נכסים (תיק פש"ר 20218-08-09 בביהמ"ש המחוזי בחיפה), וכי היא הוכרזה כפושטת רגל ביום 30.3.11.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

- 1 אף אין כל מחלוקת, כי בין התובעת לבין הנתבעת אין היכרות מוקדמת. אותו מכתב נשלח
2 על ידי הנתבעת כחלק מפעילותה, כאמור לעיל, בנושאי רווחה, ולא בעקבות סכסוך כל שהוא
3 עם התובעת, שאותה, כאמור, לא הכירה כלל.
4
5. מלכתחילה הוגשה התביעה נגד הנתבעת ונגד נתבע נוסף, מוטי לייבל, אשר אף הוא חתום על
6 המכתב, שנרשם תחת הלוגו "לורי שם טוב * מוטי לייבל * עיתונאי רשת".
7
- 8 התובעת לא הצליחה להמציא את כתב התביעה למוטי לייבל, אף שאושרו מספר הארכות
9 מועד על מנת לעשות כן, ולבסוף נמחקה התביעה נגדו מחוסר מעש (4.1.16).
10
6. בכתב התביעה נטען עוד, כי הנתבעים לא הסתפקו במשלוח המכתב, אלא הפיצו באתרי
11 אינטרנט שונים דברי השמצה כלפי התובעת, על מנת לפגוע בשמה הטוב.
12
13
- 14 לכתב התביעה צורפו תדפיסי פרסומים שונים מאתרי אינטרנט, בהם כונתה התובעת
15 בכינויים מכוערים וקשים ביותר. לא אחזור במסגרת זו על אותם דברי נאצה שנרשמו באתרי
16 האינטרנט בגנותה של התובעת, שכן בסופו של דבר צמצמה התובעת את תביעתה לשלושה
17 פרסומים אשר הנתבעת הודתה כי היא עומדת מאחוריהם. מדובר במכתב עצמו; בפרסום
18 המכתב באינטרנט; ובשיתוף כותרת הפרסום באמצעות רשת פייסבוק.
19
- 20 הנתבעת הכחישה כל קשר לפרסומים אחרים שצורפו לכתב התביעה, ולאחר שהתובעת
21 הגיעה למסקנה, שלא תוכל להוכיח כי הנתבעת דווקא עומדת מאחורי אותם פרסומים
22 מכפשיים, צמצמה את תביעתה, כאמור (ראה לעניין זה הסכמת הצדדים, כפי שתועדה
23 בפרוטוקול הדיון מיום 17.11.16, עמ' 9 שורות 3-6).
24
- 25 7. לטענת התובעת, הפרסומים שנעשו על ידי הנתבעת מקימים עילה לתביעה על פי חוק איסור
26 לשון הרע, התשכ"ה-1965.
27
- 28 אמנם אין התובעת חולקת על הכרזתה כפושטת רגל, אך לטענתה האמירות לפיהן היא
29 "מסובכת בפלילים" ואמירות נוספות אינן אמת, והן בבחינת לשון הרע שפורסמה אודותיה,
30 ומקנה לה זכות לפיצוי ללא הוכחת נזק, בהתאם לחוק איסור לשון הרע.
31
- 32 8. לטענת הנתבעת, לתובעת יש שם רע, כתוצאה מהליכי פשיטת הרגל ומההסתבכות הכלכלית
33 שקדמה להם, כך שאין בפרסומים כדי לפגוע בשמה הטוב.
34

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

הנתבעת מודה, כאמור, באותם פרסומים, ולטענתה עומדת לה הגנת "אמת דיברתי", בהתאם
לסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע. כן טוענת הנתבעת, כי מדובר בפרסומים מותרים, על פי
סעיף 13 לחוק. בנוסף טוענת הנתבעת להגנת תום הלב, על פי סעיף 15 לחוק.

הפרסומים

9. הפרסום הראשון הוא מכתב הנתבעת מיום 7.7.14.

מכתב זה נשלח אל היועץ המשפטי לממשלה; תלונות ופניות הציבור; שר הרווחה; גורמים
שונים בנציבות שירות המדינה; ועוד. סך הכל עשרה מכותבים שונים. יצוין, כי העותק של
המכתב שצורף לכתבי הטענות אינו מאוד ברור (נראה שמדובר במסמך שעבר ממכשיר פקס
אחד לאחר), אך זו לשון המכתב:

הנדון: תלונה נגד רותם אלבז אלקובי, ת.ז. ... עו"ס לחוק הנוער

מנהלת בית לין צפת – מוכרזת כפושטת רגל ומכהנת בניגוד לחוק העו"ס

1. הגב' רותם אלבז אלקובי, נושאת ת.ז. ..., מונתה כפקידת סעד לפי חוק
הנוער טיפול והשגחה בעיריית כרמיאל, ביום 17.6.2009, ילקוט
הפרסומים ...
2. כל אותה עת היתה גב' רותם אלבז אלקובי מסובכת בהליכים פליליים
קשים, ואף הכריזה באותה עת על עצמה כפושטת רגל.
3. הגב' רותם אלבז אלקובי לא דיווחה על הרשעתה ולא דיווחה על היותה
פושטת רגל בניגוד לסעיף 14(ב)(2) לחוק העובדים הסוציאליים, ובכך
פעלה להונות ולרמות את המדינה.
4. מצורף בזה פסק דין מתיק פש"ר שנפתח בחודש אוגוסט 2009-08-20218
09 אלקובי נ' כונס נכסים רשמי מחוז חיפה ואח'. ניתן ללמוד מפסק דין זה
כי הוכרזה הגב' רותם אלבז אלקובי כפושטת רגל, כי ההליכים בעניינה
החלו טרם מינויה כעו"ס לחוק הנוער לשכת רווחה כרמיאל.
5. בהתנהגותה של עו"ס רותם אלקובי, יש בה לערער את אמון הציבור
במערכת המשפט. על פי פסק הדין ניתן ללמוד כי הנ"ל הצהירה על מסכת
חיים קשה שלה. כיצד אישה זו יכולה להיות אמונה על טיפול במשפחות
במצוקה, אם את מצוקותיה שלה אינה יכולה לפתור?
6. הנכם נדרשים לפעול לאלתר לפיטוריה המידיים של הגב' רותם אלבז
אלקובי.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

7. היה ולא תעשו כן, תוגש עתירה בה תצטרכו לנמק מדוע לא בוצע כך.

בכבוד רב,

מוטי לייבל לורי שם טוב
עיתונאי רשת – תחקירים חדשניים

10. הנתבעת מודה בכך, כי בנוסף למכתב זה שיתפה קישור בדף הפייסבוק שלה, כאשר הקישור הפנה לכתבה שפורסמה באתר אחר. לשון הקישור: "רותם אלבז אלקובי עו"ס לחוק הנוער – לא דיווחה לנציב שירות המדינה על היותה פושטת רגל בניגוד לסעיף 14(ב)(2) לחוק העובדים הסוציאליים".

השיתוף בכותרת הכתבה יכונה להלן "הפרסום השני".

11. עוד מודה הנתבעת, כי פרסמה באתר אינטרנט המכונה "לשכת רווחה רמת גן" כתבה בעניין התובעת, כאשר הכתבה היא למעשה חזרה על המכתב עצמו. עד כמה שניתן להסיק מנספחי כתב התביעה, אותו שיתוף שהוא הפרסום השני, הפנה, למעשה, לפרסום באתר אינטרנט זה. פרסום המכתב באתר הנ"ל יכונה להלן "הפרסום השלישי".

לשון הרע – המסגרת הנורמטיבית

12. תביעות על פי חוק איסור לשון הרע מעוררות, מטבען, את שאלת ההתנגשות בין שתי זכויות יסוד: הזכות לחופש הביטוי והזכות לשם טוב.

חוק איסור לשון הרע מבטא את האיזון בין שתי הזכויות הללו, אשר שתיהן נגזרות מכבוד האדם, ושתיהן זכויות חוקתיות (רע"א 10520/03 **בן גביר נ' דנקנר**, (12.11.06), להלן: פס"ד **בן גביר**; ע"א 8345/08 **בן נתן נ' בכרי** (27.7.11), להלן: פס"ד **בכרי**; ע"א 214/89 **אבנרי ואח' נ' שפירא ואח'**, פ"ד מג(3) 840, להלן: פס"ד **אבנרי**).

13. באשר להגנה על השם הטוב נאמר בפסיקה:

"הזכות לשם טוב היא מיסודות הקיום האנושי של האדם כיצור חברתי. הצורך בהגנה על כבודו האנושי של האדם בהתייחסותו לסביבתו היא תנאי הכרחי לחיים בצוותא, להגשמתו העצמית המלאה של הפרט, וליכולתו למצות את חייו החברתיים

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

והרוחניים. הזכות לשם טוב כחלק מהכבוד האנושי טבועה עמוק ביסודות ההווה האנושית של האדם, ומקרינה על מערך היחסים בינו לבין הסביבה העוטפת אותו. היא תנאי הכרחי להגשמת האוטונומיה האישית ולמיצוי יכולותיו של האדם ותרומתו לחברה. היא מהותית לגיבושו של כבוד עצמי שאדם חש כלפי עצמו, ולכבוד שהסביבה רוחשת כלפיו. היא מקור כוח עשייה לאדם, ותנאי למיצוי יכולתו, כישורונותיו והישגיו לטובת החברה. סביבה אנושית הנשלטת על ידי תרבות של השמצות, גינויים ומתקפות מילוליות הדדיות שלוחות רסן סופה שתביא הרס חברתי פנימי, ובלימה של התפתחות תרבותית וערכית. מירקם חברתי הרמוני בין בני אדם, הוא תנאי חיוני למימושם של תהליכי בנין, קידמה ומיצוי הכוחות והיכולות הטמונים בפרטים לתועלת הכלל. הזכות לשם טוב של הפרט היא נדבך מרכזי בסדר חברתי הרמוני. היא ניצבת ביסוד משטר הבנוי על חירות וכבוד האדם. היא מצויה במעמד רם במדרג זכויות אדם" (פס"ד **בן גביר**, פסקה 12 לפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה).

ואילו באשר לזכות לחופש הביטוי נפסק עוד בשנותיה הראשונות של מדינת ישראל, כי היא זכות יסוד המהווה עיקרון-על במשטר דמוקרטי (בג"צ 73/53 **חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים**, פ"ד ז 871), ובשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי הזכות לחופש הביטוי היא אחת מחירויות היסוד של האדם בישראל:

"הטעם העומד ביסוד חופש זה הוא מורכב. הוא בא לאפשר ליחיד להגשים את עצמו. הוא נועד לסייע בחשיפת האמת. הוא בא להבטיח קיום חילופי דעות, החיוניים למשטר הדמוקרטי... אין להתפלא, על כן, כי חופש הביטוי כונה "ציפור נפשה" של הדמוקרטיה שלנו... וכי הוא נתפס כ"זכות עילאית"... בעלת "מעמד על משפטי"... (פס"ד **אבנרי**, 857).

הנתבעת בענייננו פועלת, לטענתה, כעיתונאית. חופש העיתונות, כידוע, אינו אלא אחת הצורות של חופש הביטוי (ע"א 723/74 **הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל בע"מ**, פ"ד לא(2) 281, 298); "לעיתונות בתור שכזו אין מעמד מיוחד וזכות יתר על פני מי שהוא אחר ושומה עליה להיזהר באותה מידה מלהפר את כללי המשחק שתוחמו על ידי חוק לשון הרע" (שם, 314).

14. חוק איסור לשון הרע מבטא את האיזון המשפטי בין שתי הזכויות הללו – הזכות לחופש הביטוי מזה והזכות לשם טוב מזה – "תוך שהוא קובע כי כל אחת מהן תיסוג מפני רעותה בתחומים מסוימים" (פס"ד **אבנרי**, 861). החוק מגן על השם הטוב בעצם האיסור על פרסום

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

לשון הרע ובקביעה כי הפרסום מהווה עוולה אזרחית ועבירה פלילית, ומגן על חופש הביטוי
בקביעת רשימה של הגנות ופרסומים מותרים (ע"א 751/10 פלוני נ' אילנה דיין (8.2.12),
סעיף 76 לפסק הדין).

מלאכת האיזון אינה מסתיימת במסגרתו של החוק, ולא אחת נדרש בית המשפט לערוך את
האיזון בין האינטרסים המתנגשים, כאשר הוא נדרש לפירוש הוראותיו של החוק, וכאשר
הוא נדרש להפעיל את שיקול הדעת המסור לו (פס"ד אבנרי, 862).

15. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע מגדיר לשון הרע מהי :

לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם ;
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו ;
- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,
במשלח ידו או במקצועו ;
- (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית
או מוגבלותו ;

...

השאלה אם ביטוי מסוים שהוא במחלוקת יש בו משום "לשון הרע" ואם לאו היא שאלה
שצריכה להיבחן על פי אמות מידה אובייקטיביות :

"ההלכה היא, שאין חשיבות לשאלה מה הייתה כוונתו של המפרסם מחד גיסא, ואין
חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים מאידך גיסא.
המבחן הקובע הוא, מהי, לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות, שקורא סביר היה
מייחס למלים" (ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2) 333, 338).

16. בענייננו אין מחלוקת באשר ליסוד ה"פרסום" הנדרש על מנת שלשון הרע תהווה עילה
לתביעה אזרחית, שכן אין חולק כי הנתבעת שלחה את המכתב לגורמים המכותבים בו,
שיתפה קישור לכתבה בעמוד הפייסבוק שלה, ופרסמה באינטרנט את המכתב עצמו, כך שכל
אדם הגולש ברחבי האינטרנט יכול היה להיחשף לו.

אמנם הנתבעת טוענת, כי שיתוף קישור אינו בבחינת פרסום, אלא שבנסיבות העניין דן דין
טענתה להידחות. אין מדובר כאן בשיתוף תמים, של קורא מזדמן שנחשף דרך רשת הפייסבוק

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

לפרסום מסוים, והביע בו תמיכה בדרך של שיתוף עם חבריו (כפי שהיה בעניין שאליו מפנה
הנתבעת, ת"א 19430-03-14 **נידיילי תקשורת בע"מ נ' יואל וגלית שאול**, 4.8.16), אלא
בשיתוף לפרסום שהנתבעת עצמה ערכה, כאשר מטרת הפרסום היא להגדיל את תפוצת
הקוראים (או ה"גולשים") הנחשפים לפרסומי הנתבעת עצמה. לפיכך גם הפרסום השני הינו
פרסום, לכל דבר ועניין.

על ביהמ"ש לבחון, אפוא, אם היה בפרסומים משום **לשון הרע**, ואם כן – האם מדובר
בפרסום מותר, או שמא נהנית הנתבעת מאחת ההגנות הקבועות בחוק.

לשון הרע שבפרסומים

17. הפרסום העיקרי, הוא המכתב, מייחס לתובעת כמה דברים:
א. היותה פושטת רגל.
ב. היותה מסובכת בהליכים פליליים קשים.
ג. הסתרת הליכי פשיטת הרגל וההרשעה מהממונים עליה, בניגוד להוראות חוק
העובדים הסוציאליים, המחייבות דיווח.
ד. הסתרת ההליכים הנ"ל במטרה להונות ולרמות את המדינה.
ה. התנהגות שיש בה כדי לערער את אמון הציבור במערכת המשפט.
מעבר לאמור מביעה הנתבעת דעתה, כי התובעת, שאינה יכולה לפתור את מצוקותיה, אינה
יכולה להיות אמונה על טיפול במשפחות במצוקה. לפיכך דורשת הנתבעת את פיטוריה
המידיים של התובעת.

18. נראה שלא יכול להיות חולק, כי כל העובדות המיוחסות לתובעת במכתב, כפי שפורטו
בסעיפים א'-ה' לעיל, הינן בבחינת לשון הרע, שיש בה כדי להשפיל את התובעת ולבזותה,
ובמיוחד – **"לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח
ידו או במקצועו"**.

אף שעצם היותה של התובעת פושטת רגל איננו עובדה שבמחלוקת, שכן מדובר בהכרזה
רשמית של בית משפט מוסמך, יש בעצם ציון הדבר במכתב המופנה לגורמים שונים, בינם
ממונים על התובעת ובינם שאינם ממונים עליה, ובוודאי בהפצתו ברבים במרשתת, כדי
להוות לשון הרע. כאן עשויה להיות רלבנטית הגנת אמת הפרסום, אשר תיבחן בהמשך.

על כל פנים, אין צורך להכביר מילים על כך שייחוס הרשעות וסיבוך בהליכים פליליים
"קשים" לאדם, הינו בבחינת לשון הרע. כך גם ייחוס התנהגות שאינה הולמת עובד ציבור,

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

1 הימנעות מלדווח לממונים אודות הליכי פשיטת רגל, כמו גם כוונה להונות ולרמות את
2 המדינה – כל אלו בבחינת לשון הרע של ממש.
3
4 עסקינן, אפוא, בלשון הרע, שעשויה להקים עילה לתביעה על פי החוק, ועיקר הדיון הוא אם
5 מדובר בפרסום מותר, או שמא קמה לנתבעת הגנה מבין ההגנות הקבועות בחוק.
6
7 19. איני רואה צורך של ממש להתייחס באופן נפרד לשני הפרסומים הנוספים.

8
9 הפרסום השני הוא שיתוף כותרת של כתבה, אשר למעשה פורסמה באתר אחר, וכותרת
10 הכתבה מציינת את שם התובעת, את היותה פושטת רגל, והעדר דיווח לנציב שירות המדינה,
11 בניגוד לחוק.

12
13 הפרסום השלישי הוא למעשה העתקת המכתב במלואו לאתר אינטרנט. תוכן הפרסום זהה,
14 ומשמעות הדבר היא הגדלת מעגל הקוראים הנחשפים לפרסום באופן ממשי, ולמעשה באופן
15 בלתי מוגבל.

16
17 שלושת הפרסומים השונים הינם, למעשה, חזרה על אותם דברים ממש.

האם מדובר בפרסום מותר?

18
19 20. לטענת הנתבעת, מדובר בפרסום מותר על פי אחת החלופות הקבועות בסעיף 13 לחוק איסור
20 לשון הרע. הנתבעת מפנה לחלופות 5, 7, 9, 10, 11 לסעיף הנ"ל, וכדלקמן:

21
22
23 "לא ישמש עילה למשפט פלילי או אזרחי –

24 ...

25 (5) פרסום על ידי שופט, חבר של בית דין דתי, בורר, או אדם אחר בעל סמכות
26 שיפוטית או מעין-שיפוטית על פי דין, שנעשה תוך כדי דיון בפניהם או
27 בהחלטתם, או פרסום על ידי בעל דין, באו כוחו של בעל דין או עד, שנעשה
28 תוך כדי דיון כאמור;

29 ...

30 (7) דין וחשבון נכון והוגן על מה שנאמר או אירע כאמור בפסקאות (5) או (6)
31 בישיבה פומבית, ובלבד שהפרסום לא נאסר לפי סעיף 21;

32 ...

33 (9) פרסום שהמפרסם חייב לעשות על פי דין או על פי הוראה של רשות
34 המוסמכת לכך כדין או שהוא רשאי לעשות על פי היתר של רשות כאמור;

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

(10) העתק או תמצית נכונה והוגנת ממרשם המתנהל על פי חיקוק או ממסמך

אחר הפתוחים על פי חיקוק לעיון כל דורש ;

(11) פרסום נכון והוגן – מלא, חלקי או תמציתי – של מה שפורסם קודם לכן

בנסיבות האמורות בפסקאות (1), (3), (4), (7), (8), (9) או (10), ופרסום

חוזר כאמור של מה שפורסם בישיבת הממשלה והממשלה התיירה

לפרסמו".

21. דין הטענה לפרסום מותר על פי חלופה מס' 5 – פרסום על ידי שופט וכיו"ב או על ידי בעל דין במסגרת הליך משפטי – להידחות.

ככל שהדברים מכוונים לנושא פשיטת הרגל, הרי שהנתבעת לא הייתה צד להליך פשיטת הרגל והוא אינו נוגע לה. הנתבעת לא פרסמה את דבריה במסגרת ההליך, ואין כל תחולה להוראת סעיף זה.

22. דין הטענה לפרסום מותר על פי חלופה מס' 7 – דיווח נכון והוגן על הליך משפטי – להידחות גם כן.

אמנם, עצם הדיווח על הליך פשיטת רגל עשוי לחסות תחת הוראת סעיף 13(7), אלא שכאן לא הסתפקה הנתבעת בדיווח בלבד, ובוודאי שלא ניתן לכנות את האמור במכתבה "דין וחשבון נכון והוגן". במסגרת הליכי פשיטת הרגל, ובעיקר במסגרת פסק הדין מיום 30.3.11, לא נאמר דבר על הליכים פליליים כל שהם, ודאי לא "קשים" כפי שיוחסו לתובעת במכתב. האמירות לפיהן התובעת נמנעה מלדווח לממונים עליה אודות "הרשעתה" ואודות הליכי פשיטת הרגל, תוך שהנתבעת מייחסת לתובעת כוונה להונות ולרמות את המדינה, בוודאי אינן יכולות לחסות הגנת הפרסום המותר, כאשר זה מתייחס לדיווח הוגן ונכון אודות ההליך המשפטי.

23. דין הטענה לפרסום מותר על פי חלופה מס' 9 – להידחות. הנתבעת לא הצביעה על מקור חוקי כל שהוא המטיל עליה חובה לפרסם את הדברים, או רשות שניתנה לה כחוק לפרסם את הדברים.

24. דין הטענה לפרסום מותר על פי חלופה מס' 10 – להידחות. אין מדובר בהעתק או בתמצית של מרשם חוקי, אלא בפרסום החורג מכך באופן ממשי. יוזכר, כי הליכי פשיטת רגל הם אכן פומביים, והנתונים מתפרסמים במרשם חוקי פומבי, אולם, כאמור, המכתב מייחס לתובעת מעשים החורגים ממה שמתפרסם באותו מרשם פומבי.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

25. דין הטענה לפרסום מותר על פי חלופה מס' 11 – להידחות. אין מדובר בפרסום נכון והוגן של דברים שפורסמו קודם לכן. כך ניתן היה לטעון אילו היה המכתב רק מפרט את עובדת היותה של התובעת בהליכי פשיטת רגל, אלא שלא כך הוא.

26. מהמקובץ לעיל עולה, כי אין מדובר בפרסום מותר על פי איזו מהחלופות הקבועות לעניין זה בחוק איסור לשון הרע.

הגנת אמת הפרסום

27. הנתבעת טוענת, כי היא זוכה להגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע, הקובע כך:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

סעיף זה קובע הגנה מפני תביעת לשון הרע, כאשר מתקיימים שני תנאים מצטברים: הראשון, שהפרסום הינו אמת, והשני – שהיה בפרסום עניין ציבורי. אין די באחד מהשניים.

אזכיר, כי נטל הוכחת ההגנה על מי שטוען לתחולתה, דהיינו – על המפרסם להוכיח, כי דבריו היו אמת. על נטל ההוכחה בעניין זה נאמר, כי זהו "נטל שכובדו ככובדה של לשון הרע" (דנ"א 7325/95 **ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' קראוס**, פ"ד נב(3) 1, 89).

28. ניתן לקבל את טענת הנתבעת, בכל הנוגע לעצם פרסום הליכי פשיטת הרגל שהתנהלו בעניין התובעת. בכל הנוגע לעצם התנהלות ההליך (נושא שאיננו במחלוקת כלל) ניתן לגרוס, כי קיים בפרסום ענין ציבורי. התובעת שימשה אז בתפקיד בעל חשיבות ציבורית, חברתית, מינוי על פי דין, ואילו הסתכמו הפרסומים אך בנושא הליכי פשיטת הרגל המתנהלים נגד עובדת סוציאלית ממונה על פי חוק הנוער (אף לצד הבעת דעה אודות הדבר), דומה כי הגנת אמת הפרסום אכן הייתה עומדת לנתבעת.

אלא שלא כך פני הדברים.

לתוך מכתבה שרובה הנתבעת עובדות נוספות, אשר לא היו אמת כלל, אף שהנתבעת ניסתה להוכיח את האמת שבדבריה, כפי שיפורט בהמשך.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

29. המכתב מייחס לתובעת, כאמור, הרשעה בפלילים, ואף את היותה "מסובכת בהליכים פליליים קשים". הנתבעת טוענת, כי אף לעניין זה היא נהנית מהגנת אמת הפרסום.

התובעת אינה בעלת עבר פלילי כל שהוא; לא הורשעה מעולם בפלילים ולא הייתה מסובכת בהליכים פליליים כל שהם.

נטל ההוכחה, כי התובעת אכן הורשעה בפלילים או שהייתה מסובכת בהליכים פליליים – על הנתבעת, הטוענת לתחולת ההגנה. ייאמר כבר כעת, כי ראיה בדבר הרשעת התובעת בפלילים או בדבר הליכים פליליים כל שהם שנוהלו נגדה – לא הובאה כלל.

30. הנתבעת מבקשת לגייס להגנתה את הרשעתה של התובעת בתיק תעבורה 2021-12-08 בבית משפט השלום בעכו. הנתבעת צרפה לתצהיר עדותה הראשית את פסק הדין, שבו הורשעה התובעת, בהעדרה, בעבירת תעבורה כל שהיא (כתב האישום עצמו לא צורף, ואילו ההרשעה היא בעבירה המיוחסת לתובעת בכתב האישום). מהפרוטוקול שצורף עולה, כי התובעת לא התייצבה לדיון, לאחר שאישור המסירה הוחזר כ"לא נדרש". בית המשפט ראה בכך מסירה כדין, הרשיע את התובעת, וגזר עליה קנס בסך 900 ₪, ושליטת רישיון הנהיגה **על תנאי**, והתנאי הוא שהנאשמת לא תורשע שנית במהלך שנתיים בעבירות שנקבעו.

לטענת הנתבעת, עבירות תעבורה הן עבירות פליליות לכל דבר, ולכן עומדת לה הגנת "אמת דיברתי" אף באשר לייחוס הרשעות ופלילים לתובעת.

דין טענה זו להידחות.

כפי שהוסבר לעיל, המבחן לצורך פירושו של ביטוי, האם מהווה הוא לשון הרע, הוא מבחן אובייקטיבי. בדומה, יש לבחון באופן אובייקטיבי, בהתאם לפירוש שייחס האדם הסביר לפרסום, כיצד יבין אדם סביר שייחשף לביטוי "הרשעה" או לביטוי "הליכים פליליים קשים" את הביטויים הללו, בהקשר שבו נאמרו.

אף שהליכי התעבורה מתנהלים כהליכים פליליים, הרי שבהקשר הנוכחי, שבו יש לבחון את הדברים אובייקטיבית, ברור כי הכנסת ההליך התעבורתי כבא בגדר "הרשעה" או "הליך פלילי" אינה מתקבלת על הדעת. לא לכך מכוון הפרסום, ולא כך הוא נתפס בעיני הקורא הסביר.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

1 ניתן לדון בשאלה מה כולל הליך פלילי "קשה", ולתת תשובות שונות לשאלה זו (כמו, למשל,
2 להיעזר בחלוקה שעושה הדין הפלילי עצמו בין חטא, עוון ופשע – סעיף 24 לחוק העונשין,
3 התשל"ז-1977, או להיעזר בהוראות חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981
4 באשר לסוג ההרשעות הנכללות במרשם), אך אין מנוס מהתשובה, כי הליך תעבורתי, ודאי
5 כזה שלצדו קנס כספי קטן ופסילת רישיון על תנאי, אינו בבחינת הליך "קשה" ואינו בבחינת
6 "הרשעה" אשר הקורא הסביר חושב עליה למקרא המכתב וכל הנאמר בו. הליכים פליליים
7 קשים והרשעות, במובן האדם הסביר הנחשף לפרסום, אינם כוללים הרשעה בודדת בתיק
8 תעבורה, ולא ניתן להסתמך על ההרשעה הנ"ל לביסוס טענת "אמת דיברתי".

9
10 יתר על כן, כזכור, לצורך תחולת ההגנה יש להראות גם שהפרסום הוא אמת, וגם שיש בו ענין
11 ציבורי. אף שהרשעתה של התובעת בתיק תעבורה היא אכן אמת, הרי שאין כל ענין ציבורי
12 בהעלאת עניין זה בפני נציב שירות המדינה וכו'.

13
14 הגנת אמת הפרסום אינה חלה, אפוא, בשל עצם הרשעת התובעת בתיק תעבורה, הן משום
15 שהרשעה זו אינה בבחינת "הליך פלילי קשה", והפרשנות הסבירה של "הרשעה" בהקשר
16 הנדון אינה כוללת הרשעה בעבירת תעבורה, כך שהפרסום אינו אמת; והן משום שאין עניין
17 ציבורי בפרסום כזה, אפילו היה הוא אמת.

18
19 31. הנתבעת מנסה להסתמך לצורך הגנתה גם על תצהיר שהגישה התובעת במסגרת הליך פשיטת
20 הרגל, ובו הצהירה על עצמה כעל מי שמשכה שיקים ללא כיסוי, מעשה המהווה עבירה (סעיף
21 432 לחוק העונשין), כעל מי שלא הגישה במועד דוחות לרשויות המס (עבירה על פי פקודת
22 מס הכנסה [נוסח חדש], וחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975) וכדומה.

23
24 דין הטענות הללו להידחות.

25
26 לא ניתן לבסס על תצהיר התובעת בהליך פשיטת הרגל (נספח 3 לתצהיר הנתבעת כאן), שבו
27 היא מפרטת את נסיבות הסתבכותה הכלכלית, מסקנה אודות "הסתבכות בהליכים פליליים
28 קשים", גם אם לדעת הנתבעת יש בתצהיר כדי ללמד על ביצוען של עבירות.

29
30 המרחק בין האמור בתצהיר לבין הרשעה פלילית הוא רב, ורב גם המרחק בין האמור בתצהיר
31 לבין הסתבכות פלילית כל שהיא. עד כמה שידוע, לא ננקטו נגד התובעת הליכים פליליים כל
32 שהם, לא בגין שיקים שנמשכו ללא כיסוי ולא בגין עבירות מס. ודאי שלא ניתן לבסס את
33 תחולת ההגנה בדבר אמת הפרסום על תצהירה זה של התובעת.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

32. נושא אחר שלא הוכחה תחולת ההגנה עליו הוא העדר דיווח לממונים אודות הליכי פשיטת רגל (ודוק, במכתב נאמר שלא דיווחה התובעת על הרשעתה, אלא שהרשעה לא הייתה, וממילא לא דווח עליה).

הצדדים חלוקים באשר לפרשנות הוראות סעיף 14 לחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996. לטענת הנתבעת, סעיף זה מטיל על עובד סוציאלי חובה לדווח לרשם העובדים הסוציאליים אודות נסיבות שבעטין הוא אינו מסוגל לעסוק בעבודה סוציאלית (כגון, **לטענת הנתבעת**, פשיטת רגל, או מצב נפשי ירוד), ואילו לטענת התובעת, סעיף חוק זה אינו עוסק כלל בחובת הדיווח של העובד הסוציאלי, ואין כל חובה לדווח על הליכי פשיטת רגל.

עיון בסעיף החוק הנ"ל מעלה, כי הוא עוסק בתפקיד הרשם, ואינו עוסק כלל בחובת דיווח המוטלת על העובד הסוציאלי. על כל פנים, אינני סבורה כי פשר הסעיף רלבנטי לענייננו. התובעת ציינה בתצהירה, כי הממונים עליה ידעו אודות הליך פשיטת הרגל שנקלעה אליו, וטענה זו לא נסתרה. כידוע, הנטל בהוכחת הגנת אמת הפרסום מוטל על הטוען לתחולתה, דהיינו – היה על הנתבעת להוכיח, כי התובעת הסתירה את הליכי פשיטת הרגל מהממונים עליה. הוכחה בעניין זה לא הובאה.

לא למותר להוסיף, כי בכל הנוגע לפרסום הראשון – המכתב – נודעת חשיבות מעטה, יחסית, לאותה אשמה שהוטחה בתובעת, אודות אי-דיווח לממונים על הליכי פשיטת רגל, שכן המכתב נשלח לגורמים שונים האמונים על העסקת התובעת, ואלו יכולים לבדוק את הנטען בנקל. עם זאת, בכל הנוגע לפרסום השני – כותרת הכתבה שהנתבעת שיתפה עם ציבור חבריה ברשת הפייסבוק – נושא העדר הדיווח הוא, לכאורה, העיקר. כזכור, הכותרת הייתה **"רותם אלבז אלקובי עו"ס לחוק הנוער – לא דיווחה לנציב שירות המדינה על היותה פושטת רגל בניגוד לסעיף 14(ב)(2) לחוק העובדים הסוציאליים"**; כותרת ששמה את הדגש על נושא העדר הדיווח דווקא. פרסום זה הוא פרסום שהופץ ברבים, הרבה מעבר למחוזות נציבות שירות המדינה. פרסום זה שם את הדגש על נושא אי-הדיווח, והפרת החוק הכרוכה בכך.

כפי שעולה מהאמור לעיל, הטענה כי התובעת לא דיווחה לנציב שירות המדינה על היותה פושטת רגל לא הוכחה כלל, ואף ההפנייה לסעיף החוק – אשר נעשה בה שימוש כדי להעצים את הביקורת על העדר הדיווח – הינה הפנייה שגויה.

33. לא עלה בידי הנתבעת להוכיח הגנת "אמת דיברתי" בכל הנוגע לנטען כלפי התובעת במכתב, בדבר כוונה מצד התובעת להונות ולרמות את המדינה. דברים אלו שציינה הנתבעת בגנות התובעת לא הוכחו כלל, לא מניה ולא מקצתיה.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

34. אין צורך להכביר מילים באשר לאמור במכתב אודות התנהגות התובעת, שיש בה כדי לערער את אמון הציבור במערכת המשפט. כפי שכבר נאמר, לא הובאו ראיות כל שהן לפיהן נפל פגם בהתנהגות התובעת, ולפיכך הגנת אמת הפרסום אינה יכולה לחול אף על אמירה זו.

ככל שכוונת הנתבעת בדברים אלו הייתה להביע דעה, אודות עצם היותה של עובדת סוציאלית, בעלת מינוי על פי חוק הנוער, מוכרזת כפושטת רגל, דומה כי הדבר עשוי היה להיתפס בהגנת תום הלב, אשר תידון בהמשך; אלא שהמכתב ייחס, כאמור, לתובעת התנהגות שיש בה כדי לערער את אמון הציבור במערכת המשפט, והתנהגות שכזו, כאמור, לא הוכחה.

35. לסיכום פרק זה, הרי שהגנת אמת הפרסום אינה חלה על פרסומי הנתבעת. הפרסומים חרגו מדיווח אודות הליכי פשיטת הרגל שהתנהלו נגד התובעת, וייחסו לתובעת שלל מעשים והתנהגויות, החל מהעדר דיווח לממונים ועד להסתבכות בפלילים, ללא כל בסיס עובדתי.

הגנת תום הלב

36. טוענת הנתבעת עוד, כי עומדת לה הגנת תום הלב, הקבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע. במיוחד טוענת הנתבעת לתחולת הסעיפים הקטנים 1, 4, 5, 8 ו-9.

להלן לשון סעיף 15 לחוק, והחלופות להן טענה הנתבעת:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

(1) הוא לא ידע ולא היה חייב לדעת על קיום הנפגע, או על הנסיבות שמהן משתמעת לשון הרע או התייחסותה לנפגע כאמור בסעיף 3;

...

(4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות;

(5) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע –

(א) כבעל דין, כבא כוחו של בעל-דין או כעד בישיבה פומבית של דיון

כאמור בסעיף 13(5), ובלבד שהפרסום לא נאסר לפי סעיף 21, או

(ב) כאדם שענינו משמש נושא לחקירה, כבא כוחו של אדם כזה או

כעד בישיבה פומבית של ועדת חקירה כאמור בסעיף 13(6), או על

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה
התנהגות;

...

(8) הפרסום היה בהגשת תלונה על הנפגע בענין שבו האדם שאליו הוגשה
התלונה ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, או תלונה שהוגשה לרשות
המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע או לחקור בענין המשמש נושא התלונה;
ואולם אין בהוראה זו כדי להקנות הגנה על פרסום אחר של התלונה, של
דבר הגשתה או של תכנה.

(9) הפרסום היה דין וחשבון נכון והוגן על אסיפה פומבית או על אסיפה או
ישיבה של תאגיד שלציבור היתה גישה אליה, והיה בפרסומו ענין ציבורי;

...

37. בבחינת הגנת תום הלב יש לבחון, עוד בטרם תיבחנה החלופות השונות, אם אכן נעשה
הפרסום בתום לב.

כאן, אין לומר כי הפרסום נעשה בתום לב. אפנה לעניין זה להוראות סעיף 16 לחוק איסור
לשון הרע, הקובע, כי אם התקיימו הנסיבות השונות שבסעיף 15, חזקה כי הפרסום נעשה
בתום לב; לעומת זאת, חזקה כי הפרסום לא נעשה בתום לב, בין היתר, כאשר הפרסום לא
היה אמת, והמפרסם לא האמין באמיתותו, או כאשר הפרסום לא היה אמת, והמפרסם לא
נקט אמצעים סבירים לפני הפרסום לברר אם מדובר באמת.

כאן, הפרסום אודות התובעת לא היה אמת בכללותו. גרעין האמת שבו – הליכי פשיטת הרגל
עצמם – אינו יכול להצדיק את הפרסום כולו, כפי שנעשה, כאשר חלקים רבים שבו אינם אמת
כלל וכלל.

עם זאת, אף אם אניח, לטובתה של הנתבעת, כי כל שעשתה – בתום לב עשתה, הרי שלא
מצאתי כי התקיימו כאן הנסיבות המפורטות בסעיפים השונים של סעיף 15, שאליהם הפנתה
הנתבעת, וכפי שיפורט להלן.

38. אין כל סיבה להחיל את ההגנה ביחס לס"ק 1, הדן במצבים שבהם המפרסם לא ידע ולא חייב
היה לדעת על קיומו של הנפגע, שהרי הנתבעת נקבה בשמה המלא של התובעת.

לא ברור, אפוא, מדוע ראתה הנתבעת לנכון להפנות לחלופה זו.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

39. חלופות (4) ו-(5) עוסקות בהבעת דעה. בין שתי החלופות רלבנטית יותר זו שבסעיף קטן (4), העוסקת בהבעת דעה על אדם בתפקיד ציבורי.

הנתבעת יכולה הייתה ליהנות מהגנה זו, אילו הסתפקה בהבעת דעתה, כי לא ראוי שפושטת רגל תשמש כפקידת סעד ממונה על פי חוק הנוער. אלא שהנתבעת לא הסתפקה בכך, ואת הדעה שהביעה בציבור, באתר אינטרנט הנגיש למספר בלתי מוגבל של קוראים, הביעה לצד שלל עובדות שקריות, כגון היותה של התובעת מסובכת בהליכים פליליים, וכגון כוונתה של התובעת להונות את המדינה, וכיוצא בזאת. תוספות אלו שוללות את תחולת ההגנה.

40. ההגנה הקבועה בסעיף 15(8), החלה על פרסום הנכלל בתלונה לגורם ממונה (או לרשות מוסמכת) נועדה לקדם את האינטרס הציבורי המובהק לעודד פנייה לרשויות המוסמכות, על מנת שאלו יטפלו במי שפעל שלא כשורה במסגרת תפקידו (בע"מ 1620/17 פלוני נ' פלונית, 21.3.17), עם זאת פנייה כאמור יש לעשות באופן ובהיקף שלא יהא בה משום לשון הרע (שם, פסקה 7 לפסה"ד).

לפיכך, וכפי שאף נאמר קודם, אילו הסתכמה פניית הנתבעת אל הממונים על התובעת בעצם הדיווח אודות הליכי פשיטת הרגל, אף לצד הבעת דעה כי אין זה ראוי שפושטת רגל תמונה כעובדת סוציאלית על פי חוק הנוער (בכלל, או בנסיבותיה של התובעת בפרט) – לא ניתן היה למצוא פסול במעשי הנתבעת. אלא שהנתבעת לא הסתפקה בכך. למכתבה הוסיפה פרטים שונים, שלא הייתה בהם כל אמת, לא הייתה להם רלבנטיות לתלונה, והם בבחינת לשון הרע של ממש.

לא זו בלבד, אלא שהתובעת לא הסתפקה במשלוח המכתב לגורמים השונים בשירות המדינה, והוסיפה ופרסמה את המכתב, כלשונו, לציבור הרחב. כפי שקובעת הסיפא של סעיף 15(8), אין בהגנה זו כדי להגן על פרסום אחר של התלונה, של דבר הגשתה ושל תוכנה. מפרסמה הנתבעת את התלונה ברבים, אין היא יכולה ליהנות עוד מההגנה הקבועה בסעיף 15(8) לחוק.

41. מכל המקובץ לעיל עולה, כי עסקינן בפרסום לשון הרע; כי אין מדובר בפרסומים מותרים; וכי אין תחולה לאיזו מההגנות הקבועות בחוק. יש עילה, אפוא, לחייב את הנתבעת לשלם לתובעת פיצוי מתאים.

הפיצוי

42. התובעת הגישה תביעתה לפיצוי בסכום של 100,000 ₪.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

כידוע, סעיף 7א לחוק איסור לשון הרע קובע את סמכותו של ביהמ"ש לפסוק לתובע פיצוי שלא יעלה על 50,000 ₪ (כשהם צמודים למדד הבסיס הקבוע באותו סעיף), ללא הוכחת נזק, ופיצוי כפול אם פורסמה לשון הרע מתוך כוונה לפגוע.

כאן עסקינן בשלושה פרסומים שונים, אשר בגין כל אחד מהם ניתן, אפוא, לחייב את התובעת בפיצוי ללא הוכחת נזק, על פי שיקול דעת ביהמ"ש, בגבולות סכום התביעה.

43. התובעת לא הצביעה על נזק ממוני שנגרם לה כתוצאה מפרסומי לשון הרע. טענתה היא לנזק הנובע מעצם הפגיעה בשמה הטוב, נזק המתבטא בעגמת נפש. לעניין זה העידה התובעת, בחקירתה הנגדית:

ש": האם פנית אלי או להנהלת האתר שבו פורסמו הדברים כדי למחוק את הפרסומים?

ת: אני צריכה לפנות אליך? אני בקושי יכולה להסתכל עלייך. הרסת לי את החיים. ניסיתי לאתר אותך בדרכים כאלה ואחרות, את לא ניתנת לאיתור...

ש: האם פנית לגוגל כדי להסיר את הפרסומים?

ת: כן והם הוסרו. זה דבר מאוד קשה לעשות, כי צריך לכל משפט פנייה נפרדת וכל כמה חודשים הם מקציפים (צ"ל מציפים, ד.ע.) את זה מחדש, אז צריך כל פעם מחדש להגיש. יש לי מישהי שכל הזמן עוקבת ופונה, זו משרה מלאה לשבת מול המחשב.

ש: טענת בסעיף 10 לכתב התביעה שאת במצב נפשי ירוד.

ת: זה נכון לאותה עת. הייתי במצב נפשי ירוד מאוד. כתוצאה מכך עזבתי את תפקידי כפקידת סעד לחוק הנוער, שזה אהבת חיי, ועד היום לא חזרתי לתפקיד הזה."

(עמ' 12 לפרוטוקול, שורות 21-9).

44. כאן המקום להעיר הערה חשובה.

התביעה בתחילתה עסקה בפרסומים רבים, שכללו ביטויים קשים ביותר כלפי התובעת. אין צורך לחזור כאן על כל אותם ביטויים, אך על קצה המזלג אציין כי באותם פרסומים כונתה התובעת "חוטפת ילדים", "נבלה סרוחה", ואף ביטויים חמורים מאלה. מעיון באותם פרסומים שצורפו לכתב התביעה עולה, כי מדובר בפרסומים אשר מופיעים באתרי רשת

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

שונים, נושאי כותרות כגון "פשעי משרד הרווחה", לצד הכפשות של רבים אחרים (עובדים סוציאליים ובעלי תפקידים אחרים) באותו סגנון בוטה ומכוער, אפילו - מזעזע.

בסופו של דבר, לא עלה בידי התובעת להוכיח, כי הנתבעת היא העומדת מאחורי אותם פרסומים בוטים. הנתבעת הכחישה כל קשר אליהם, ואילו התובעת וויתרה על הניסיון להוכיח קשר בין הפרסומים לבין הנתבעת, בין היתר בשל חוסר במשאבים כספיים שיאפשרו לה לשכור שירותי מומחים אשר ידעו לעקוב אחר מקור הפרסום, ולגלות את זהות המפרסם. אבהיר, כי בנסיבות אלה נקודת המוצא היא, שהנתבעת איננה אחראית לכל אותם פרסומים, שלא הודתה בהם מפורשות.

ניתן בהחלט להבין את עגמת הנפש והמצוקה שאליהן נקלעה התובעת בעקבות כל אותם פרסומים משמיצים, אלא שמדובר במכלול הפרסומים, הן אלו שהנתבעת אחראית להם, והן אלו שהנתבעת איננה אחראית להם. בפסיקת הפיצוי ההולם אין לי אלא להתייחס לאותם פרסומים שיוחסו לנתבעת בסופו של יום, ולהתעלם מכל היתר.

45. שלוש תכליות עומדות ביסוד פסיקת פיצוי כספי בתביעות על פי חוק איסור לשון הרע: הטבת נזקי התובע; הרתעת הציבור מפני פגיעה בכבודו של אדם; והענשת המפרסם שגרם לפגיעה בשמו הטוב של אחר (ע"א 6903/12 **Canwest Global Communications Corp** נ' **עזר**, 26.3.15).

קשה לאמוד ולכמת את הנזק הלא ממוני שנגרם לנפגע מלשון הרע (רע"א 4740/00 **אמר נ' יוסף**, פ"ד נה(5) 510, 523). בעניין **עזר** הנ"ל ציין ביהמ"ש, כי ניתן לפסוק את הפיצוי על פי אחד משני המסלולים: המסלול הסטטוטורי, על פי הקבוע בסעיף 7א לחוק, כאשר הפיצוי במסלול זה מיועד להגשים את התכלית ההרתעתית והעונשית (ואין הוא מכוון להטבת נזקי הנפגע דווקא), והמסלול הפסיקתי, המתבסס על החזקה כי פרסום לשון הרע כשלעצמו גורם נזק כללי לשמו הטוב של נפגע: "**בפסיקת פיצויים לפי חזקה זו יעריך בית המשפט את הנזק ויקבע פיצויים מתאימים בהתחשב במעמדו של הניזוק בקהילתו; בהשפלה ובסבל שהוא חווה; בטיב הפרסום ובאמינותו; בהיקף התפוצה של הפרסום; ובמידת הפגיעה שיש בפרסום. עוד עליו להתחשב בהתנהגות הצדדים – המפרסם והנפגע – לפני ואחרי הפרסום**" (שם, סעיף 61 לפסק הדין).

46. המכתב ששלחה הנתבעת ואשר כלל, לצד נושא פשיטת הרגל, שלל ביטויי לשון הרע שלא היה בהם כל אמת, הרי שהיה בו כדי לפגוע בשמה הטוב של התובעת ולהשפיל אותה בעיניי

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

1 הממונים עליה במקום עבודתה, לרבות אלו שאינם מכירים אישית אותה ואת עבודתה. מכתב
2 זה נשלח לעשרה בעלי תפקידים בשירות המדינה.

3
4 המכתב זכה לתפוצה נרחבת ביותר, כאשר ראתה הנתבעת לפרסמו באתרי אינטרנט, ובכך
5 להגביר מידת הפגיעה בתובעת, אף מבלי לבדוק אם יש אמת באמור לעניין הרשעתה, כביכול,
6 של התובעת בפלילים, או בדבר כוונתה להונות ולרמות את המדינה.

7
8 הנתבעת אף ראתה לנכון לשתף עם חבריה בפייסבוק קישור לכתבה באותו עניין, שוב – תוך
9 שימת דגש על הפרת חובת הדיווח (נושא אשר כלל לא נבדק על ידי הנתבעת קודם לפרסומו),
10 ותוך הגברת התפוצה של דברי לשון הרע שפורסמו.

11
12 47. כאשר אשים לנגד עיניי את הסבל שחוותה התובעת כתוצאה ישירה מפרסומיה של הנתבעת
13 (ולא ממכלול הפרסומים), הרי שברור כי היה בעצם הפרסומים, כפי שפורט לעיל, כדי לפגוע
14 בשמה הטוב של התובעת ברבים, פגיעה המזכה אותה בפיצוי ראוי, לאור תוכן הדברים
15 שפורסמו והיקף התפוצה, והמצב הנפשי הירוד אליו נקלעה התובעת, כפי שהעידה, ולדבריה
16 האמנתי.

17
18 48. אני דוחה את טענות הנתבעת, לפיהן התובעת ממילא אינה נהנית משם טוב, לאור הכרזתה
19 כפושטת רגל.

20
21 הליכי פשיטת הרגל חשפו את ההסתבכות הכלכלית של התובעת, אך לא היה בהם כדי לפגוע
22 בשמה הטוב בכל מובן אפשרי. גם פושט רגל זכאי להגנה על שמו הטוב.

23
24 49. מנגד, יש לקחת בחשבון כי חלק ניכר מהפגיעה שחשה התובעת בעקבות הפרסומים קשור
25 דווקא לפרסומים אחרים, שהנתבעת אינה עומדת מאחוריהם, ושנקטו לשון בוטה וקשה
26 בהרבה מהפרסומים שערכה הנתבעת עצמה.

27
28 במידה מסוימת אף אקח בחשבון לקולא את הרקע שהוביל את הנתבעת לפעילות חברתית
29 בנושאי רווחה, ולפרסום כתבות מבקרות כנגד גורמי הרווחה למיניהם, שכן כזכור הנתבעת
30 עצמה היא אם שילדיה נלקחו מחזקתה, ונראה כי חוויה קשה זו היא המכוונת את דרכה.
31 מובן שאין בכך כדי להצדיק פרסום לשון הרע, כפי שנעשה.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 58367-07-14 אלקובי נ' שם טוב

50. בשים לב למכלול השיקולים, אני רואה לנכון לחייב את הנתבעת לשלם לתובעת פיצוי בסך 15,000 ₪ בגין הפרסום הראשון, ופיצוי בסך 30,000 ₪ בגין הפצת המכתב באינטרנט, באמצעות הפרסום השני והשלישי.

סך הכל - 45,000 ₪, בגין שלושת הפרסומים גם יחד.

סוף דבר

51. תביעת התובעת לפיצויים על פי חוק איסור לשון הרע מתקבלת בחלקה. בהתאם, אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת סכום של 45,000 ₪, בצירוף שכ"ט עו"ד בסך 8,000 ₪, ובצירוף הוצאות משפט בסך 2,500 ₪ (בגין האגרה ששולמה).

הסכומים האמורים ישולמו תוך 30 יום, שאם לא כן – יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק, מהיום ועד התשלום בפועל.

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי בחיפה, תוך 45 ימים.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ו' שבט תשע"ח, 22 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.

דנה עופר, שופטת